

Terveystiedon liittyvän tiedon luotettavuus terveystiedon opetuksessa: opettajan ja oppilaan näkökulmia

JORMA TYNJÄLÄ

Oppilaan näkökulma:

Oppilaan oltava kriittinen ja kyseenalaistaa opettajan tieto ja materiaalit Ei vain usko auktoriteettiä sokeasti Kyseenalaistaa tiedon, luotettavien lähteiden löytäminen Terveystieto oppiaineena erilainen, yksilöllinen, uutta tietoa jatkuvasti

Oppilas: Kriittisyys opetukseen

Opettajan puheita voivat värittää hänen omat kokemuksensa ja mielipiteensä

Opettajan näkökulma

- Tutkiva työote
- Erilaisten lähteiden käyttö opetuksessa
- Opettajan otettava oppilaan näkökulma huomioon
- Kokemusten tärkeys tiedostettava – mutta tulee muistaa mistä kokemukset muodostuvat
- Kollegoiden kanssa yhteistyö
- Opetetaan oppilaita perustelemaan, ylemmillä luokka-asteilla syvällisemmin
- Oppilaat eivät välttämättä osaa kyseenalaistaa – vastuu tiedon luotettavuudesta vahvasti opettajalla
- Oppilaat saavat paljon informaatiota sosiaalisen median kautta, osaako ope olla ”ajan hermolla”?

Opettajan näkökulma

- kriittisyyden opettaminen oppilaille, sen korostaminen monessa yhteydessä
- kriittisen lukutaidon esille tuominen käytännön esimerkein useasti

- opettajan näkökulmasta oppituntien sisällön tuottaminen -> luotettavat lähteet vs. esim omakohtaiset kokemukset
- tiedon jatkuva hankkiminen kaikista opetussisällöistä, eri näkökulmien esiin tuominen
- missä määrin kriittisyyttä opetetaan -> oppilaiden ikätaso tärkeä huomioida
- oppilaiden lähtötason selvittäminen
- ääriesimerkkien avulla havainnollistaminen, esim ”maa on litteä” -> nykypäivänä löydettävissä melkein pä mielipiteelle kuin mielipiteelle kannattajia
- opettajan sanaan/asiantuntijuuteen luotetaan à hyvä tiedostaa

Oppilas: Tiedon määrä valtava

Oppilaat kasvaneet maailmassa, jossa tiedon määrä lähes rajaton. Miten käsitellä kaikkea informaatiota?

Oppilas

Terveystiedon liittyvän tiedon luotettavuus terveystiedon opetuksessa oppilaan näkökulmasta

- lähdekritiikki
- ero tieteellisen tiedon ja huuhaan välillä
- skeptisyys tiedon suhteen -> ymmärtää, että asioilla on monta näkökulmaa
- tieteellinenkin tieto voi muuttua ajan kuluessa
- kaikilla on omakohtaisia kokemuksia
- placebo- (aivot tulkitsevat väärin ja vähentävät oireiden kokemista) ja nosebovaikutus (aivot lisäävät oireiden kokemista)

Oppilas: Iso työmaa

Jatkuva kriittisyys esitettyä tietoa kohtaan mielletään raskaaksi

Opettajan näkökulma

- oppilas ottanut itse selvää ja perehtynyt ”huuhaa” tietoon, mutta et osaa itse perustella väitettä. Ottaa selvää seuraavaksi kerraksi. Oppilas osaa kyseenalaistaa
- mihin voi luottaa. Kirjassakin vanhaa tietoa. täsmällisen tiedon hakeminen
- jatkuva jano uuteen tutkittuun tietoon
- uusien trendien tiedostaminen. Mistä oppilaat voivat saada täsmällistä.
- Miten olet itse kriittinen ja miten opetat kriittisen ajattelun nuorille.
- annat kattavasti tutkittua tietoa, mutta et omia mielipiteitä.
- Tietotulva. Lukee miettimättä liikaa

Oppilas: Auktoriteettien vaikutus tiedon omaksumisessa

Tiettyjen henkilöiden, esim. idolien esittämää tietoa voidaan pitää toista mielipidettä luotettavampana.

Oppilas: Mitä enemmän tietää sitä vähemmän tietää.

Asioiden näkeminen musta-valkoisina voidaan mieltää yksikertaisemmaksi ja sitä kautta houkuttelevammaksi.
